

יום א', כ"ח בשבט תשס"ב (10 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב ושמח!

אתמול, כ"ז בשבט, בשנת תרצ"א (1931-5691), נתפרסמה רשמית איגרת ראש ממשלת בריטניה, רמזי מקדונלד, לנשיא ההסתדרות הציונית, ד"ר חיים וייצמן, שחוברה לאחר משא ומתן ממושך בין הסוכנות לבין ממשלת בריטניה.

הרקע לאיגרת: מאורעות 1921 הפכו את העלייה היהודית לנושא פוליטי, והשהיית העליה נועדה להפיג את חששות הערבים. מאורעות תרפ"ט (1929) הבליטו עוד יותר את האופי הפוליטי של שאלת ההגירה. בעקבות וועדת שון, המלצות הנציב העליון ודו"ח הופ-סימפסון, אישר הקאבינט הבריטי את ההגבלות שהוטלו על ההגירה היהודית למשך 5 שנים. הגבלות אלה ביטלו ב"איגרת מקדונלד".

באיגרת ניתן פירוש מוסמך לספר הלבן מאוקטובר 1930, ונקבע בה כי "ההתחייבויות הבריטיות הן כלפי העם היהודי כולו ולא כלפי היישוב היהודי בארץ בלבד". הוכרה מציאותן של "השקפות ותביעות מנוגדות של שתי העדות בארץ", שניתן ליישבן רק על ידי הסכם יהודי-ערבי. עד שיושג הסכם זה, חייבת הממשלה לשמור על איזון בהגדרת מדיניותה בארץ. הוכרה חובת הממשלה לדאוג לגורל הערבים שנושלו מהקרקע, והוכר כי "פיתוח הארץ" הוא האמצעי הממשי ביותר לסייע להקמת הבית-הלאומי.

האיגרת הבטיחה כי תיערך חקירה מחודשת בדבר קרקעות הממשלה וקרקעות אחרות שניתן להעמידן לרשות ההתיישבות היהודית. נקבע כי חלקם של היהודים בעבודות ציבוריות וממשלתיות ייקבע בהתאם לחלקם בהכנסות הממשלה והעיריות, והוכרה זכותה של הסוכנות להעדיף עבודה עברית במפעלים התלויים בהון יהודי, אך הובהר שאם יורע מצב העבודה, תשוב הממשלה ותדון בשאלה.

המכתב נמסר לבית הנבחרים על-ידי ראש הממשלה, מקדונלד, והפך בכך לתעודה פרלמנטרית רשמית ומחייבת.

למחרת, בתאריך של היום, כ"ח בשבט, דן הוועד-הפועל הערבי בתוכנה של איגרת מקדונלד. למחרתו, נפגש הוועד עם הנציב העליון, ארתור ווקופ, והביע את התמרמרות היישוב הערבי נגד האיגרת, "החותרת תחת אימון הערבים בממשלה ובהבטחותיה". חברי הוועד ציינו את התמורות שבאו לביטוי באיגרת בתחומי העלייה, הקרקע והעסקת יהודים בעבודות הממשלה, בהשוואה לספר הלבן.

הנציב הרגיעם בטענה שהאיגרת אינה אלא פירוש לעניינים סתומים המופיעים בספר-הלבן וכי הספר-הלבן לא נתבטל עם פרסומה של האיגרת. הערבים בקשו להעביר ללונדון נוסח מחאה שמסרו לנציב ובו הודגש שהאיגרת נוטה כולה לטובת הבית-הלאומי, מתעלמת מזכויותיהם הפוליטיות של הערבים ומכירה בזכויותיהם האזרחיות והכלכליות בלבד. באותם הימים, נערכה אסיפה בשכם, ובה הוחלט לבקש מהממשלה אישור לקיים הפגנת מחאה גדולה נגד האיגרת [בימים ההם, היו הערבים שהפגינו

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יוושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בננו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל

יום א', כ"ח בשבט תשס"ב (10 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

נגד מדיניות הממשלה... [כרונולוגיה/היסטוריה של א"י]
ולבטל לאות מחאה את חגיגות עיד-אל-פיטר.

"...ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע." [ירמיה ל' 7]
יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!
הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בננו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל